

RECOMANDĂRI

RECOMANDAREA COMISIEI

din 27 martie 2014

privind un al doilea plan de controale coordonate pentru stabilirea prevalenței unor practici frauduloase în comercializarea anumitor produse alimentare

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2014/180/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor ⁽¹⁾, în special articolul 53,

întrucât:

- (1) Articolul 53 din Regulamentul (CE) nr. 882/2004 abilitază Comisia să recomande, în situațiile în care consideră că este necesar, planuri de controale coordonate organizate *ad hoc*, în particular pentru a stabili prevalența riscurilor asociate hranei pentru animale, produselor alimentare sau animalelor.
- (2) Directiva 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾ stabilește norme ale Uniunii privind etichetarea produselor alimentare, aplicabile tuturor acestor produse.
- (3) În conformitate cu Directiva 2000/13/CE, etichetarea și metodele utilizate nu ar trebui să inducă în eroare consumatorul, mai ales în ceea ce privește caracteristicile produselor alimentare, inclusiv în ceea ce privește natura reală și identitatea acestora. În plus, în absența unor norme specifice la nivelul Uniunii sau la nivel național, ar trebui ca denumirea comercială a unui produs alimentar să fie denumirea obișnuită în statul membru în care este vândut sau să fie o descriere a produsului alimentar, care să fie destul de clară pentru a permite cumpărătorului să cunoască natura reală a produsului.
- (4) Toate ingredientele trebuie să fie menționate pe eticheta produselor alimentare preambalate destinate consumatorului final sau unităților de alimentație colectivă. În particular, în cazul produselor alimentare care conțin carne ca ingredient, atunci când sunt destinate consumatorului final sau unităților de alimentație colectivă,

trebuie să se indice, direct pe ambalaj sau pe eticheta aplicată pe acesta, și specia de animal de la care provine carnea. Dacă în denumirea produsului alimentar este menționat un ingredient, în lista ingredientelor trebuie să fie indicată și cantitatea acestuia, exprimată ca procentaj, pentru a se evita inducerea în eroare a consumatorului în privința identității și a compoziției produsului alimentar.

- (5) Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽³⁾ prevede cerințe suplimentare de etichetare aplicabile unor produse alimentare specifice de origine animală. În particular, regulamentul prevede că ambalajele produselor destinate consumatorului final care conțin carne tocată provenită, printre altele, de la solipede, trebuie să poarte o mențiune care să indice faptul că produsele respective ar trebui să fie găsite înainte de a fi consumate, dacă și în măsura în care aceasta este impusă prin normele naționale ale statului membru pe teritoriul căruia este comercializat produsul.
- (6) În urma controalelor oficiale efectuate începând cu luna decembrie 2012 în mai multe state membre, Comisia a fost informată că anumite produse preambalate conțineau carne de cal, fapt care nu era indicat în lista de ingrediente care figura direct pe ambalaj sau pe o etichetă aplicată pe acesta. În schimb, denumirea anumitor astfel de produse alimentare și/sau lista de ingrediente aferentă se refereau într-o manieră înșelătoare doar la prezența cărnii de vită.
- (7) În conformitate cu articolul 17 din Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽⁴⁾, operatorii din sectorul produselor alimentare, în toate etapele de producție, prelucrare și distribuție aflate sub controlul lor, trebuie să asigure faptul că produsele alimentare îndeplinesc cerințele legislației în domeniul alimentelor, care sunt relevante pentru activitățile lor și trebuie să verifice faptul că astfel de cerințe sunt îndeplinite.

⁽¹⁾ JO L 165, 30.4.2004, p. 1.

⁽²⁾ Directiva 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 martie 2000 privind apropierea legislațiilor statelor membre referitoare la etichetarea și prezentarea produselor alimentare, precum și la publicitatea acestora (JO L 109, 6.5.2000, p. 29).

⁽³⁾ Regulamentul (CE) nr. 853/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 de stabilire a unor norme specifice de igienă care se aplică alimentelor de origine animală (JO L 139, 30.4.2004, p. 55).

⁽⁴⁾ Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare (JO L 31, 1.2.2002, p. 1).

- (8) În Recomandarea Comisiei 2013/99/UE ⁽¹⁾ se recomandă statelor membre să pună în aplicare, timp de o lună, un plan de controale coordonate pentru a stabili prevalența practicilor frauduloase în comercializarea anumitor produse alimentare. Planul de controale coordonate recomandat a constatat din două acțiuni. Prima acțiune a constatat în controale corespunzătoare efectuate la nivelul comercianților cu amănuntul și al altor unități, pentru a se stabili dacă produsele alimentare preambalate și produsele alimentare care nu erau preambalate conțineau carne de cal care nu era menționată în mod corespunzător pe eticheta ambalajului sau, în cazul produselor alimentare care nu erau preambalate, dacă informațiile referitoare la prezența acestui tip de carne nu au fost puse la dispoziția consumatorului sau a unităților de alimentație colectivă. A doua acțiune a constatat în controale corespunzătoare efectuate în unități care manipulează carne de cal destinată consumului uman, incluzând produsele alimentare provenite din țări terțe, pentru a se depista reziduuri de fenilbutazonă.
- (9) Rezultatele planului de controale coordonate au confirmat existența unor cazuri recurente de nerespectare, de către majoritatea statelor membre, a legislației aplicabile etichetării produselor din carne. Prin urmare, este necesar ca planul de controale coordonate să fie urmat de o a doua rundă de controale la nivelul comercianților cu amănuntul și al altor unități, pentru a se determina dacă practicile identificate în timpul aplicării primului plan de controale coordonate continuă să fie prezente.
- (10) Pe de altă parte, controalele oficiale efectuate pentru a verifica prezența reziduurilor de fenilbutazonă nu au relevat existența unui număr mare de cazuri recurente de nerespectare a legislației; prin urmare, se pare că nu este necesar, în acest stadiu, să se recomande un al doilea set de controale coordonate în acest domeniu.
- (11) În cursul aplicării primului plan de controale coordonate, laboratorul de referință al Uniunii Europene pentru

proteinele animale din furaje a pus la dispoziție recomandări referitoare la utilizarea metodelor de depistare a prezenței în eșantioane a proteinelor provenite de la specii nedecarate. În prezent nu există încă o metodă validată pentru această analiză, dar, în urma consultării experților, recomandarea de a utiliza un protocol armonizat a fost actualizată de laboratorul menționat anterior și este pusă la dispoziție pe site-ul său de internet.

- (12) Statele membre ar trebui să comunice Comisiei metodele utilizate, rezultatele controalelor și măsurile luate în cazul unor rezultate pozitive, într-un termen stabilit și folosind un format armonizat.
- (13) După consultarea Comitetului permanent pentru lanțul alimentar și sănătatea animală,

ADOPTĂ PREZENTA RECOMANDARE:

1. Statele membre ar trebui să pună în aplicare un plan de controale coordonate, timp de patru săptămâni consecutive, în intervalul 21 aprilie-16 iunie 2014, în conformitate cu anexa I la prezenta recomandare.
2. Statele membre ar trebui să raporteze rezultatele controalelor oficiale efectuate în conformitate cu punctul 1, precum și orice măsuri relevante luate în vederea asigurării respectării legislației, până la data de 22 iulie 2014, în formatul redat în anexa II la prezenta recomandare.

Adoptată la Bruxelles, 27 martie 2014.

Pentru Comisie
Tonio BORG
Membru al Comisiei

⁽¹⁾ Recomandarea Comisiei 2013/99/UE din 19 februarie 2013 privind un plan coordonat de control pentru stabilirea prevalenței unor practici frauduloase în comercializarea anumitor produse alimentare (JO L 48, 21.2.2013, p. 28).

ANEXA I

Al doilea plan de controale coordonate pentru stabilirea prevalenței unor practici frauduloase în comercializarea anumitor produse alimentare

ACȚIUNI ȘI DOMENIUL DE APLICARE AL PLANULUI DE CONTROALE COORDONATE

A. Produsele vizate

1. Produsele alimentare comercializate și/sau etichetate drept conținând carne de vită (de exemplu, carne tocată, preparate din carne și produse din carne) ca ingredient dominant în componenta carne, încadrate în următoarele categorii:
 - (a) produse alimentare preambalate destinate consumatorului final sau unităților de alimentație colectivă, care sunt etichetate drept conținând carne de vită ca ingredient dominant;
 - (b) produse alimentare oferite spre vânzare consumatorului final sau unităților de alimentație colectivă fără să fie preambalate și produse alimentare ambalate în unitățile de vânzare la cererea consumatorului sau preambalate pentru vânzare directă, care sunt comercializate și/sau altfel marcate drept conținând carne de vită ca ingredient dominant în componenta carne din produs.
2. În scopul aplicării prezentului plan de controale coordonate, se aplică definiția „produsului alimentar preambalat” de la articolul 1 alineatul (3) litera (b) din Directiva 2000/13/CE.
3. În scopul aplicării prezentului plan de controale coordonate, se aplică definiția „cărni tocate”, a „preparatelor din carne” și a „produselor din carne” de la punctele 1.13, 1.15 și 7.1 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 853/2004.

B. Obiectivul

Autoritățile competente ar trebui să efectueze controale oficiale pentru a stabili dacă produsele menționate la litera A conțin carne de cal care nu este menționată în mod corespunzător pe ambalaj sau, în cazul produselor alimentare care nu sunt preambalate, dacă informația privind prezența acestui tip de carne nu este pusă la dispoziția consumatorului sau a unităților de alimentație colectivă, în conformitate cu dispozițiile Uniunii și, dacă este cazul, cu cele naționale.

C. Punctele și procedura de eșantionare

1. Eșantionul ar trebui să fie reprezentativ pentru produsele în cauză din statul membru și să provină dintr-o varietate de produse.
2. Eșantionarea produselor ar trebui efectuată la nivelul comercianților cu amănuntul (de exemplu, în supermarketuri, în magazine mici de vânzare cu amănuntul și în măcelării locale) și ar putea fi extinsă, de asemenea, la alte unități (de exemplu, depozite frigorifice).

D. Numărul de eșantioane și modalitățile de eșantionare

Tabelul de mai jos oferă o privire generală asupra numărului orientativ recomandat de eșantioane de prelevat în perioada precizată în punctul 1 din recomandare. Distribuția eșantioanelor per stat membru este bazată pe datele demografice, cu un număr minim de 10 eșantioane din produsele în cauză per stat membru și per 30 de zile.

Produse alimentare comercializate drept conținând carne de vită	
Țara de comercializare	Numărul recomandat de eșantioane
Franța, Germania, Italia, Regatul Unit, Spania, Polonia	150
România, Țările de Jos, Belgia, Grecia, Portugalia, Republica Cehă, Ungaria, Suedia, Austria, Bulgaria	100
Lituania, Slovacia, Danemarca, Irlanda, Finlanda, Letonia, Croația	50
Slovenia, Estonia, Cipru, Luxemburg, Malta	10

E. Metodă

Se utilizează următorul protocol:

1. Toate eşantioanele se supun unui prim test de screening menit să depisteze prezenţa cărnii de cal (ca fracţie masică g/g) la nivelul de 0,5 % sau mai mare. Alegerea metodei de screening este la latitudinea statului membru.
2. Numai eşantioanele cu rezultate pozitive la testul de screening efectuat în conformitate cu punctul 1 se supun unui test de confirmare, utilizând RT-PCR care vizează ADN mitocondrial, menit să depisteze prezenţa cărnii de cal (ca fracţie masică g/g) la nivelul de 1 % sau mai mare. Metoda utilizată pentru confirmare trebuie să fie calibrată în funcţie de un eşantion de control standardizat de carne proaspătă furnizată de laboratorul de referinţă al Uniunii Europene pentru proteinele animale din furaje.
3. Toate testele de confirmare efectuate în conformitate cu punctul 2 într-un stat membru se efectuează într-un laborator desemnat în acest scop de autoritatea competentă. Laboratorul desemnat poate fi într-un alt stat membru, în urma unui acord cu autoritatea competentă din statul membru respectiv. Laboratorul desemnat trebuie să fie certificat cel puţin ISO 17025 pentru teste comparabile. Laboratorul desemnat poate să fi luat parte şi la prima rundă de teste de screening.

Numele şi adresa laboratoarelor desemnate care participă la testele de confirmare se transmit laboratorului de referinţă al Uniunii Europene pentru proteinele animale din furaje, care va publica aceste informaţii pe site-ul său.

Orientări mai detaliate cu privire la metoda de confirmare sunt disponibile pe site-ul de internet al laboratorului de referinţă al Uniunii Europene pentru proteinele animale din furaje, la adresa <http://eurl.craw.eu/en/164/legal-sources-and-sops>

ANEXA II

Model de raport pentru rezultatele menționate la punctul 2

Categoria de produs	Numărul de eșantioane	Metoda de testare utilizată (tipul de test și denumirea comercială) în prima rundă de teste de screening	Numărul de rezultate pozitive după prima rundă de teste de screening ($\geq 0,5\%$)	Metoda de testare folosită în testele de confirmare	Numărul de rezultate pozitive după a doua rundă de teste efectuate în laboratorul desemnat ($\geq 1\%$)	Observații

Numărul total de eșantioane	
Numărul total de eșantioane pozitive după prima rundă de teste de screening	
Numărul total de eșantioane pozitive după a doua rundă de teste de confirmare efectuate în laboratorul desemnat	

Model de raport pentru măsurile de asigurare a respectării legislației menționate la punctul 2

Numărul de rezultate pozitive în cazul în care până în prezent au fost impuse măsuri de asigurare a respectării legislației	
Dacă este posibil, se oferă detalii cu privire la cele mai frecvente măsuri de asigurare a respectării legislației utilizate (maximum trei puncte)	
Numărul de rezultate pozitive în cazul în care până în prezent nu au fost impuse măsuri de asigurare a respectării legislației	
Dacă este posibil, se oferă detalii cu privire la cele mai frecvente motive pentru care nu s-au impus măsuri de asigurare a respectării legislației	